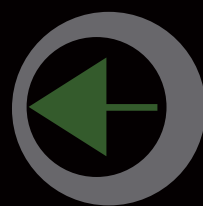

MIEHET

PUSKISSA

Mick Jagger pakenee naisystävänsä kanssa paparazzeja.

Heillä kaikilla on nimi, mutta useimmat heistä eivät halua paljastaa sitä. He piiloutuvat nimimerkkien tai isojen kuvatoimistojen muurien taakse. He eivät pidä melua itsestään, mutta heitä on kaikkialla.

Lontoo tarjoaa paparazzeille yhden parhaista työpaikoista maailmassa. Kaupunki on täynnä julkkiksia, ja toisaalta lehtien kysyntä heidän kuvilleen on loputon. Kuten kaikkialla, myös Lontoossa vaatimaton keskikaupungin ravintola saattaa olla tosiasiaa monen tähden vakiobaari. Paparazzin on vain tiedettävä, minne mennä ja mihin aikaan.

42-vuotias Jack Ludlam on Lontoon paparazzien veteraani. Hän on myös poikkeus tämän alan kuvaajissa – hän suostuu puhumaan työstään avoimesti. Ludlam on tehnyt julkkiskuvausta viimeiset 15 vuotta. Hän on alallaan jo konkari.

Paparazzi ei tee taidetta. ”Olen osa koneistoa, joka tuottaa viihdettä, jota ihmiset haluavat ostaa”, Ludlam määrittelee. Mitä arka-luontoisempi, intiimimpi tai yllätyksellisempi aihe on, sitä vähemmän on merkitystä sillä, miten laadukkaita kuvat teknisesti ovat. ”Ei kukaan ole vielä sanonut, ettei osta kuvaa, koska se on liian huonolaatuinen.” Tästä huolimatta paparazzi pyrkii silti työsäään teknisesti moitteettomiin kuviin.

TV-korjaajasta paparazziksi

Jack Ludlam ei koskaan ajatellut ryhtyvän isona paparazziksi. Itse asiassa hän oli ennen uutta uraansa tv-korjaaja – elämä heittelee. Ludlamia kiinnosti tv-ala sen verran, että hän päätti hakeutua freelancer-kuvaajaksi televisioon.

Vaikean työtilanteen keskellä Ludlam lähti kiertämään lahjaksi saadun filmikameran kanssa ympäri kaupunkia ja osui erääseen baariin, jossa hän näki sattumalta David Bowien. Hän onnistui myymään kuvat erälle juorulehdelle. ”En saanut kuvista paljon rahaa, mutta tajusin, että jos minulla ei ole työtä, voin itse luoda työmahdollisuuteni. Se muutti kaiken.”

Paparazzin työssä oli oma jännityksensä ja viehätöksensä. ”Pidin ajatuksesta, että voin kiertää klubeja etsimässä julkkiksia. Saatoin tutustua maailmaan, jonka olemassaolosta en tiennyt aikaisemmin mitään”, Ludlam sanoo. ”Tuohon aikaan kovin moni ei vielä tehnyt paparazzi-kuvausta Lontoossa.”

Olisi väärin sanoa, etteikö paparazzina toimiminen vaatisi älykkyyttä, pitkäjänteisyyttä ja luovuutta. Ludlamin mukaan olennaista on yrittää ajatella itsensä julkkiksen asemaan. Jos minä olisin Paris Hilton ja vaateostok-

Jack Ludlam esittelee laitetta, jolla hän salakuuntelee elokuvien kuvauspaikoilla järjestäjien radiopuhelimia. Tavoitteena on saada selville, mihin elokuvatähdet menevät kunkin kuvaustauon aikana.

silla, mitä tekisin seuraavaksi karistaakseni kuvaajat kannoiltani?

Paparazziksi ei silti muututa yhdessä yössä. Alussa Ludlamillakin oli vaikeaa. ”Tein paljon virheitä. Mutta ajan myötä aloin ymmärtää, millaiset kuvat myyvät ja miten myyviä kuvia otetaan.”

16 000 dollarin sukellusvene

On käsittämätöntä, miten pitkälle kuvaajat ovat toisinaan valmiita menemään kuvien perässä. Muuan kalifornialainen paparazzi vuokrasi 16 000 dollarin arvoisen sukellusveneen voidakseen kuvata Karibilla lomailevaa prinsessa Dianaa.

Operaatio epäonnistui, sillä kuvaaja oli havainnut vasta merten syvyyksissä, ettei sukellusveneen periskooppi ylettynyt tarpeeksi korkealle veden pinnalle, eikä sen avulla voinut siten kuvata. Tuohon aikaan skandaalinkäryisistä Dianan kuvista maksettiin huikeita summia, jopa satoja tuhansia dollareita.

Vain Jack Ludlam onnistui usean kuvaajan joukosta ainoana ikuistamaan Robbie Williamsin ja hänen tyttöystävänsä suudelman. ”He suutelivat aivan nenäni edessä. Tilanne oli hyvin nopea. He valittivat myöhemmin radiossa, etteivät ikinä arvanneet valokuvaajien ehtivän tilanteeseen”, Ludlam nauraa.

Ihmisten mielikuvissa paparazzit lyymäivät puskissa pitkien putkien kanssa. Tosiasiassa Jack Ludlam työskentelee yleensä niin, että kuvattavana oleva julkis on itse tietoinen kuvaamisesta. Moni jopa esiintyy paparazzeille saadakseen lehtiin itselleen edullisia kuvia. Aina ei tarvita edes 200 mm pidempää objektiivia.

Symbioosi

Paparazzien ja julkisten välinen suhde on usein molempia osapuolia hyödyttävä symbioosi. Ludlamin mielestä Rivieralla yläosattomissa aurinkoa ottava julkiskaunotar tietää hyvin tulevaisuuden kuvatuksi. ”Rivieralla on varmasti paljon enemmän paparazzeja kuin julkkiksia”, hän tuhahtaa. Alastonkuvat pitävät naistähdet takuuvarmasti lehtien lööpeissä, ja näkyvyys edistää myös varsinaista työuraa.

”On julkkiksia, jotka eivät halua herättää huomiota. He elävät ihan tavallista elämää, vaikka ovatkin tunnettuja. Heillä on kuitenkin töitä, joita heidän pitää markkinoida, vaikkapa uusin elokuva tai kirja. Silloin paparazzeille tarjoutuu mahdollisuus kuvata heitä.”

Esimerkiksi Tom Cruisea pidetään suorastaan mahdottomana kuvauskohteenä, paitsi silloin, kun häneltä on uu-

si elokuva tulossa. Tuolloin hän alkaa yllättäen ilmestyä katukuvaan siellä täällä antaen paparazzeille mahdollisuuden ikuistaa hänet tekemässä hyvin tavallisia asioita.

Ludlam tienaa kuvillaan pääsääntöisesti muutama sata euroa viikossa. Kuvauskeikalta kotiin palattuun hän käsittelee kuvat, ja lähettää niitä sähköpostilla muutama lehtiin. ”Jos vain yksi lehti soittaa, on pakko neuvotella joku sopiva diili. Mutta jos kaksi lehteä ottaa yhteyttä, voi jo tehdä bisnestä, eli pitää vähän hauskaa.” Yhden kuvan tuotto saattaa nousta 1 500 euroon.

Antennit ylhäällä

Ludlamin elinkeinon peruspilarin muodostavat tavalliset kuvat julkkiksista – sellaiset, joissa ei välttämättä ole mitään skandaalinkäryä. Tavallinen työpäivä saattaa alkaa vaikkapa sillä, että hän poikkeaa aamutelevision studioilla kuvaamassa, kun sinä aamuna haastattelussa ollut julkis poistuu studioilta.

Olenainen taito työssä on pitää ”antennit ylhäällä”, kuten Ludlam sanoo. ”Jos näen auton kadulla, tiedän heti onko siinä julkis vai ei. Tiedän, millaisia rekisterikilpiä julkisten autoissa on, ja millaisia autonkuljettajia he käyttävät. On kerättävä pieniä tiedonmurusia sieltä täältä, käsiteltävä tietoa nopeasti ja tehtävä omat johtopäätökset.”

Suhdeverkostolla on oma roolinsa. Tuttu kokki saattaa vinkata, kuka on varannut pöydän illaksi ravintolasta. Monet vinkit syntyvät spontaanisti. Ludlam saattaa kysyä ravintolasta poistuvilta asiakkailta, näkivätkö he sisällä tunnettuja ihmisiä. Yllättävän usein ihmiset kertovat tietonsa kohteliaasti, täysin ilmaiseksi. Hän myöntää kuitenkin maksavansa toisinaan hyvin myyvistä kuvista ”runsaan” palkkion vinkin antajalle.

Internetissä on olemassa myös erillisiä tietokantoja, joista saa tietoa julkkiksista. Arvokas tieto on maksullista, eikä Ludlam ole siksi halunnut käyttää näitä tietokantoja.

Jack Ludlam onnistui kuvata Tom Hanksia ja Audrey Tautouta Da Vinci koodi -elokuvan filmauksissa, vaikka kuvauspaikalle oli ulkopuolisilta pääsy kielletty.

Victoria Beckham menossa juhlimaan.

Kilpailu kiristynyt

Juorulehtien menestyksen myötä on myös kilpailu kiristynyt paparazzi-markkinoilla. ”Tilanne on mennyt ihan hulluksi”, Jack Ludlam sanoo. ”Öiseen aikaan yhdessä klubissa saattaa olla 20–30 paparazzia.”

Oman mausteensa julkisuuspeliin tuovat myös henkilöt, jotka näpsivät harrastajakuvia kännykkäkameroilla. ”Sen täytyy olla hyvin tuskallista julkkiksille, kun kaikilla on kamera povitaskussa, ja ihmiset luulevat saavansa aina suuret määrät rahaa kuvistaan. Jos aikoo saada onnistuneita kuvia tilanteista, pitää käytössä olla ammattimainen kamerakalusto.”

Suojautuakseen paparazzeilta julkisuuden henkilöt ovat alkaneet palkata

PR-henkilöstöä, jonka tehtävä on rajoittaa kuvaajien mahdollisuuksia tulla liian lähelle. Jack Ludlam ei luonnollisesti pidä ilmiöstä. ”Asettumalla kuvaajan tielle PR-ihmiset vain pitkittävät tilannetta, sillä hän haluaa joka tapauksessa kuvat.”

Oma etiikka

Jack Ludlam ei halua enää muistella Princessa Dianan tapaturmaista kuolemaa ja sen jälkeistä ”paparazzi-jahtia”. Hän myöntää, että kuvaajien työ vaikeutui huomattavasti onnettomuuden jälkeen.

”Suuri yleisö uskoo ihan mitä tahansa. Ihmisethän maksavat näistä soopaa tarjoavista lehdistä. Haluan korostaa, että tässäkin ammatissa on tietty vastuu.

Freelancerina on helpompaa noudattaa omia eettisiä periaatteitaan. Jos julkis hermostuu kuvaamisesta niin paljon, että siitä alkaa syntyä vaikeuksia, voin ottaa etäisyyttä, ja keskittyä muihin töihin.”

Ludlamın mukaan suurin paine on niillä kuvaajilla, joille kuvatoimisto on etukäteen maksanut kuvien ottamisesta. Kuvaaja ei tällöin voi mennä takaisin, ja sanoa, ettei työ onnistunutkaan. ”Kysyntä markkinoilla on ajanut tätäkin alaa epäeettisiin toimintamuotoihin.”

Jos Jack Ludlam saisi valita, hän ei ehkä olisi paparazzi ollenkaan. ”Pidän kyllä työstäni, mutta jos minulla olisi paljon rahaa, en ehkä tekisi tätä. Luulen, että teen tätä vielä muutaman vuoden ja keksin sen jälkeen jotain muuta.”